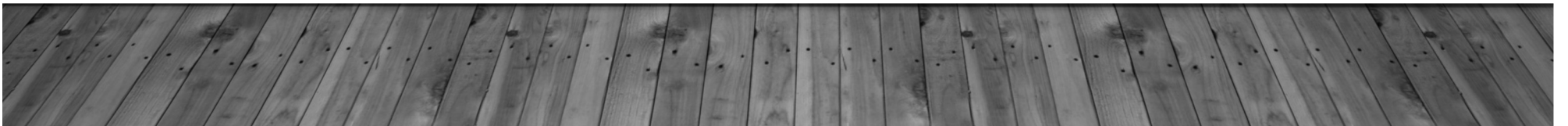

Μάθημα 10, 5/12/2024

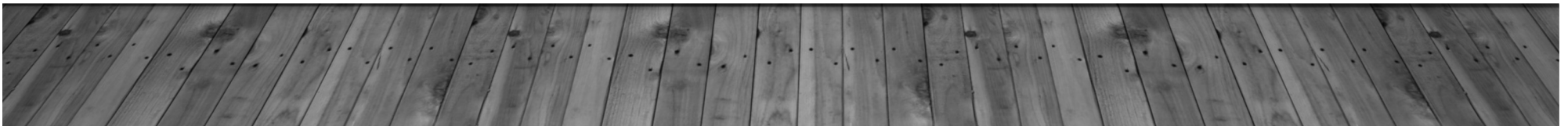
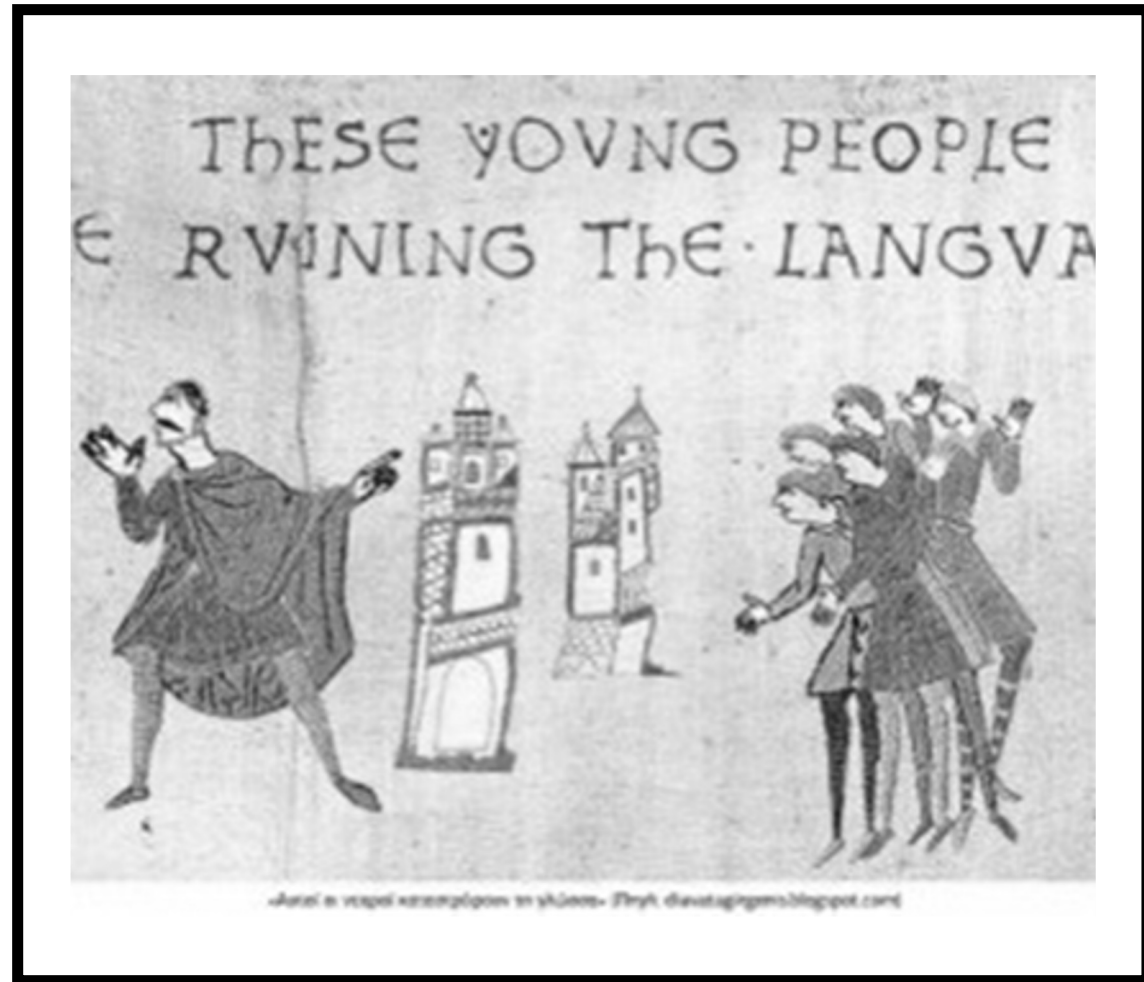
ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑ, Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

3^ο ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

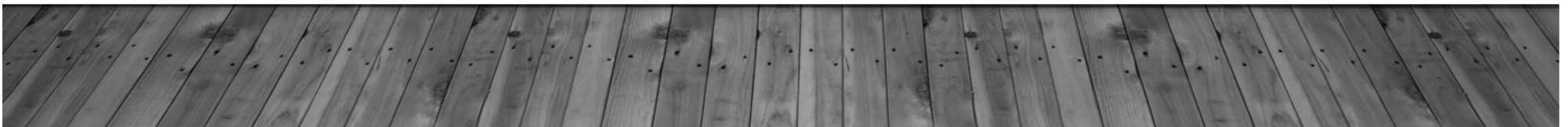
ΑΝΑΘΕΣΗ – ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΟ E-CLASS ΕΩΣ 11/12/24 @23.59

ΗΛΙΚΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΜΑΣ ΗΪΕΡΕ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΡΩΓΗ
ΚΑΙ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΗ!
ΘΑ ΤΟ ΠΟΡΤΑΣΟΥΜΕ ΜΕ ΑΡΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ!

ΗΛΙΚΙΑ

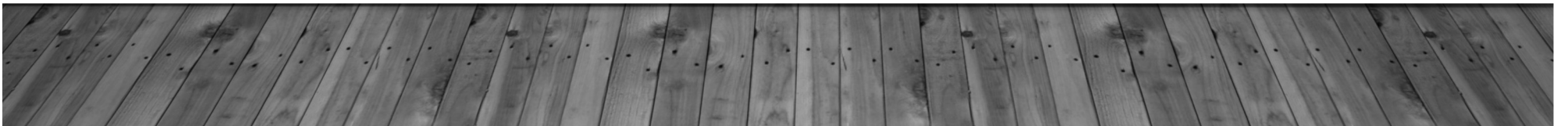
ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

- <https://www.youtube.com/watch?v=J3letleHneo>

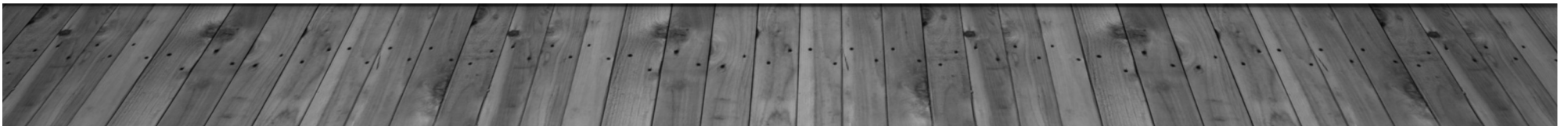
ΗΛΙΚΙΑ

η γλώσσα των νέων δεν είναι ένα αυτοτελές γλωσσικό σύστημα, αλλά μια «κοινωνιόλεκτος» [sociollect], δηλαδή ένας τρόπος ομιλίας με λεξιλογικά, πραγματολογικά και δομικά χαρακτηριστικά που χρησιμοποιείται υπό ορισμένες συνθήκες επικοινωνίας και είναι μέρος της γλωσσικής συνείδησης μιας κοινότητας.

ΝΕΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

- εκφράσεις χωρίς αντίστοιχο στην κοινή γλώσσα (π.χ. για τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα μιας νεανικής κουλτούρας)
- εκφράσεις που δηλώνουν μια ιδιαίτερη στάση (οικειότητα, αξιολόγηση, ειρωνεία) απέναντι σε ένα γνωστό αντικείμενο αναφοράς

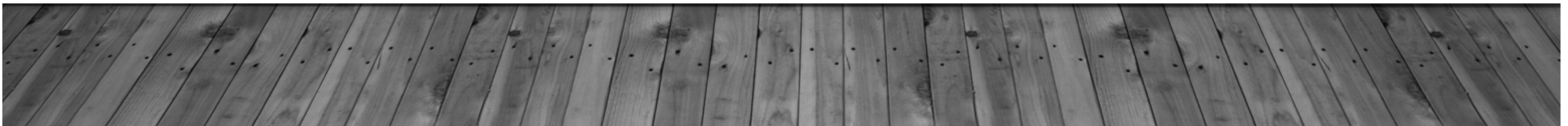
ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

- σύνολο γλωσσικών πηγών
- οι γλώσσες και οι γλωσσικές ποικιλίες του κοινωνικού περίγυρου, όπως η τοπική διάλεκτος (έστω και αν οι νέοι δεν τη μιλούν συστηματικά) ή η γλώσσα μιας εθνικής μειονότητας.
- στοιχεία από τα μέσα ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, π.χ. σλόγκαν από διαφημίσεις, ατάκες από ταινίες και τραγούδια κ.ά.

ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

- συμβιωτική σχέση με άλλες μη πρότυπες κοινωνικές ποικιλίες (π.χ. καθομιλουμένη, γλώσσα της πιάτσας)
- ειδικά λεξιλόγια π.χ. γλώσσα των νέων τεχνολογιών
γλώσσα του διαδικτύου,
της ανταλλαγής μηνυμάτων,
των ομάδων chat,
των emails, των blogging

ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

στοιχεία από τις παραπάνω πηγές συνταιριάζονται δημιουργικά στον νεανικό διάλογο, συγκροτώντας ένα «μωσαϊκό» που μεταβάλλεται ανάλογα με τις επικοινωνιακές ανάγκες της στιγμής

ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ & ΕΡΕΥΝΕΣ

- αναλογία πρότυπης και μη πρότυπης γλώσσας (διαλέκτου, λαϊκής γλώσσας) κυρίως στη φωνολογία και σε μικρότερο βαθμό στη μορφολογία, τη σύνταξη και τους συνομιλιακούς δείκτες.
- στοιχεία μη πρότυπης γλώσσας συχνότερα
- η διαφορά αυτή ερμηνεύεται είτε ως ένδειξη γλωσσικής αλλαγής, όταν καινοτομικά φαινόμενα εμφανίζονται συχνότερα στην ομιλία των νέων, είτε ως φαινόμενο «ηλικιακής διαβάθμισης», όταν στιγματισμένα φαινόμενα είναι συχνότερα στη νεότητα απ' ό,τι στην ενήλικη ζωή.

ΑΙΤΙΑ

- **κοινωνιολογικά**

- **τα κοινωνικά δίκτυα των νέων είναι στενότερα από αυτά των ενηλίκων, γεγονός που εντείνει την πίεση γλωσσικής συμμόρφωσης με την παρέα.**

ΑΙΤΙΑ

- **ψυχολογικά**

Η απόρριψη κατεστημένων τρόπων συμπεριφοράς και ο πειραματισμός με εναλλακτικά μοντέλα, τάσεις που γενικότερα χαρακτηρίζουν την εφηβεία, εκφράζονται και γλωσσικά. Με την ιδιαίτερη γλώσσα τους, οι νέοι συμβολίζουν ότι ανήκουν σε μια ηλικία με δικά της ενδιαφέροντα και αξίες, που διαφέρει τόσο από τα παιδικά όσο και από τα ενήλικα χρόνια.

ΑΙΤΙΑ

- **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ**

Λειτουργίες της γλώσσας όπως η εκφραστικότητα, η πρωτοτυπία και το γλωσσικό παιχνίδι ίσως είναι ισχυρότερες στη νεανική ηλικία απ' ό,τι στη μετέπειτα ζωή.

ΝΕΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

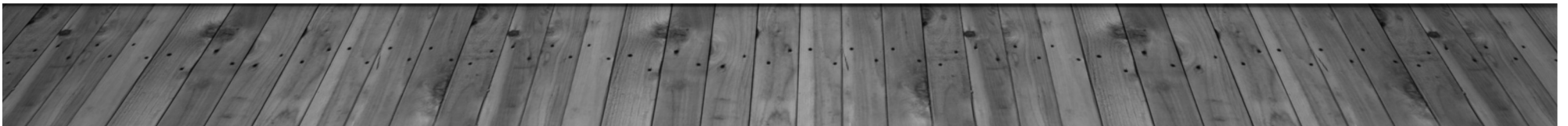
Ποιες λέξεις/φράσεις θα εντάσσετε;

ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

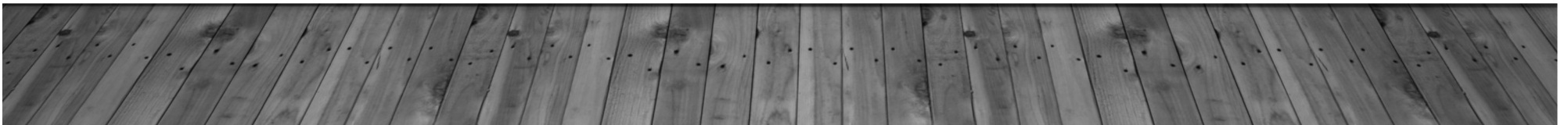
-ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

- κοινωνικές κατηγορίες π.χ. φλώρος, τύπισσα
- βιωματικές και κοινωνικές εμπειρίες π.χ. ξεσαλώνω
‘διασκεδάζω’
- ψυχολογικές καταστάσεις π.χ. τα πήρα στο κρανίο
‘εκνευρίστηκα’
- αξιολογικές εκφράσεις π.χ. αστέρι, σούπερ, τζάμι, χάσιμο
‘πολύ καλό’
- επιτατικές εκφράσεις π.χ. ψιλο-, χοντρο-, кара-

ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

- πολυάριθμες στερεότυπες εκφράσεις για την οργάνωση του διαλόγου, όπως χαιρετισμούς π.χ. έλα ρε, τσα γεια
- προσφωνήσεις π.χ. ρε μεγάλε
- φιλικές υβριστικές προσφωνήσεις π.χ. ρε μαλάκα
- εκφράσεις συμφωνίας π.χ. Μέσα είσαι!
- εκφράσεις άρνησης π.χ. Ούτε με σφαίρες!
- εκφράσεις επιδοκιμασίας π.χ. Φοβερό! Έγραψε!
- εκφράσεις έναρξης μιας αφήγησης π.χ. Άκου φάση!

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ & ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

- αλλαγή σημασίας π.χ. κόκαλο ‘μεθυσμένος’
- δανεισμός, κατά κύριο λόγο από τα αγγλικά π.χ. χάλι ‘κεφάλτος, φτιαγμένος’
- επιλογές προτύπων σχηματισμού λέξεων, π.χ. το επίθημα -άς για κατηγορίες της νεανικής κουλτούρας με αγγλική βάση (γκραφιτάς, μεταλάς, τσοπεράς κ.ά.) και
- τροποποίηση λέξεων χωρίς αλλαγή της βασικής τους σημασίας, είτε με επιθήματα (τσιγάρο > τσιγαριά) είτε με σύντμηση (ματσωμένος > ματσό) είτε με μετάθεση φθόγγων ή συλλαβών, τα λεγόμενα ποδανά (‘ανάποδα’, π.χ. μεναγκό ‘γκόμενα’).

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Αλλαγή σύνταξης – αλλαγή σημασίας

- **νέα απρόσωπα ρήματα (παίζει)**
- **νέα αυτοπαθή (σπάζομαι)**
- **Μετακίνηση από αισθητηριακές σημασίες σε γνωστικές
μου 'ρθε φλασιά, την είδε αρχηγός,
χλωμό, αστέρι, τζάμι, δε μασάει, δε σφάξανε**

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΔΑΝΕΙΑ

- Αυτούσια
- Προσαρμογή στα ελληνικά
- Ευρηματική σύνθεση με ελληνικά στοιχεία π.χ. πουρέιντζερ
- Δάνειες βάσεις με επιθήματα της ελληνικής π.χ. γκραφιτάς
- Δημιουργία συνωνύμων π.χ. φραγκοφωνιάς - φραγκοκίλερ
- Κατά λέξη μετάφραση ιδιωματισμών
σλόουλυ δε βέρι όιλ

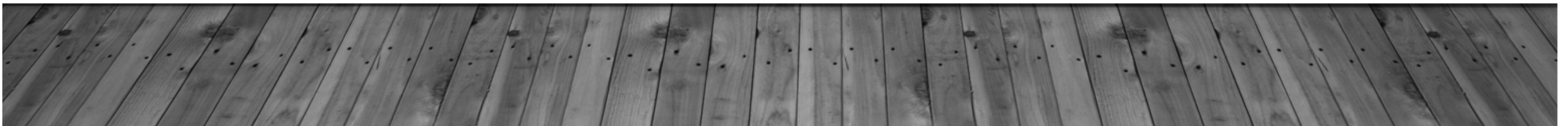
ΔΑΝΕΙΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

- υβριστικοί χαρακτηρισμοί, ρήματα & επίθετα
- χαιρετισμοί – προσφωνήσεις
- επιφωνήματα
- λέξεις για γλωσσικές πράξεις π.χ. έκφραση ευχαριστίας ή συγνώμης

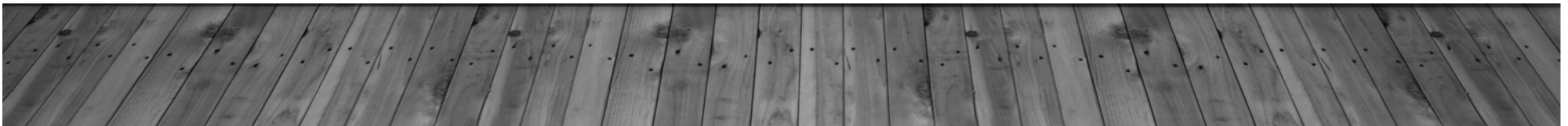
ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Διαδικασίες παραγωγής & σύνθεσης
 - ας → γκραφιτάς, μεταλάς, χιπστεράς
 - άδικο → ροκάδικο, τσιπουράδικο, αφτεράδικο
 - αδόρος → τσεκαδόρος
 - άζω → νταουνιάζω
 - άκι → πρεζάκι
 - άκιας → σχεσάκιας, καληνυχτάκιας

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- - άτος → γαμάτος, τζαμάτος
- - έιρο → τουμπανέιρο
- - ιά → φραπεδιά
- ίδια → μπουνίδια
- - ιστάν → τουμπεκιστάν
- όβιος → κλαμπόβιος
- όνι → πρεζόνι, μπιρόνι
- ούμπα → κινητούμπα
- αίουρας → παλαίουρας

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- ενισχυτικά προθήματα

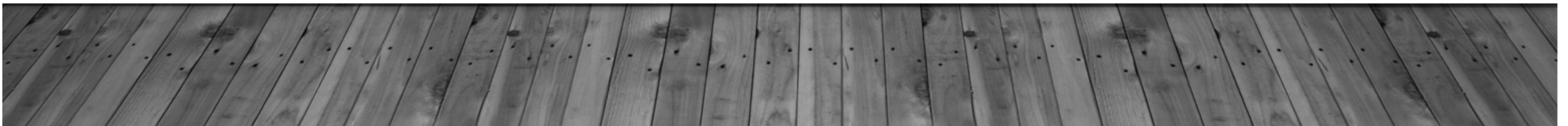
χοντρομαλάκας

ψιλοχούφταλο

καραλόλ

- αναδιπλασιασμός παραγωγικής κατάληξης

καλυτερότερος

ΣΥΝΘΕΣΗ

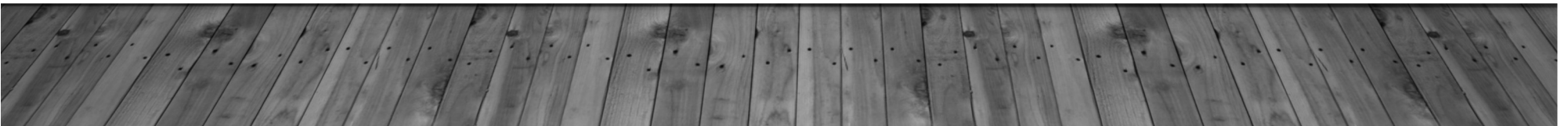
- **συνδυασμός ρήματος + ουσιαστικού**

ξερόλας

- **συνδυασμός ουσιαστικού + ουσιαστικού**

φραπεδοκατάσταση, κλαρινογαμπρός

σφίχτερμαν

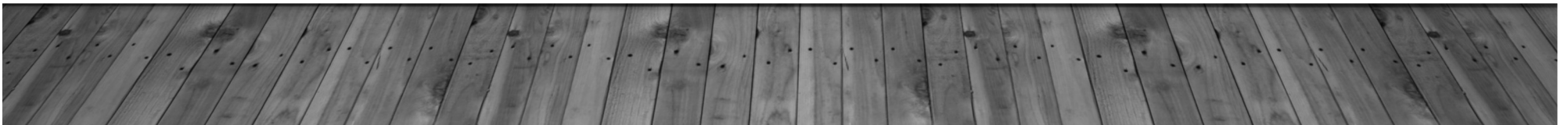
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- ιδιότυπα συντακτικά σχήματα
- ιδιωματικές εκφράσεις αξιοποιούνται υπάρχοντες συντακτικοί σχηματισμοί

π.χ. συνδυασμός ρημάτων με ουσιαστικό

παθαίνω φρίκη, βαράω ένεση, κόβω φλέβα

- ονοματοποιίες & επιφωνήματα σε θέση κατηγορούμενου
το άτομο είναι τσίου, το άτομο είναι όπα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- μετασχηματισμός ονομάτων σε αξιολογικές φράσεις

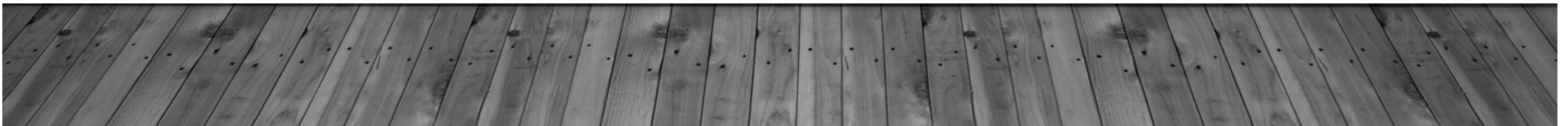
η ταινία είναι πατάτα

ο τύπος είναι αστέρι

- ρήματα *είμαι* και *έχω* συνδυασμός με κατηγορηματικά
εμπροθετα

είναι για πολλές σφαλιάρες

την έχω στο περίμενε

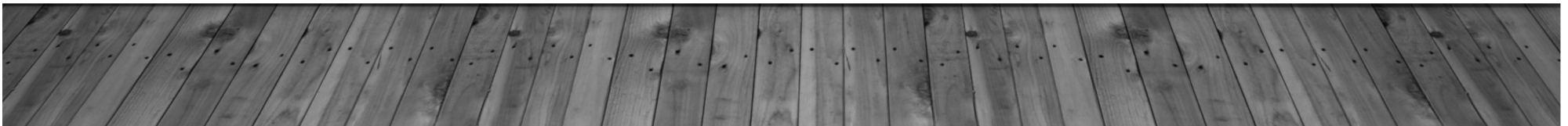
ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

- <https://www.slang.gr/>
- <https://www.cyslang.com/>
- <http://lexislang.neurolingo.gr/>

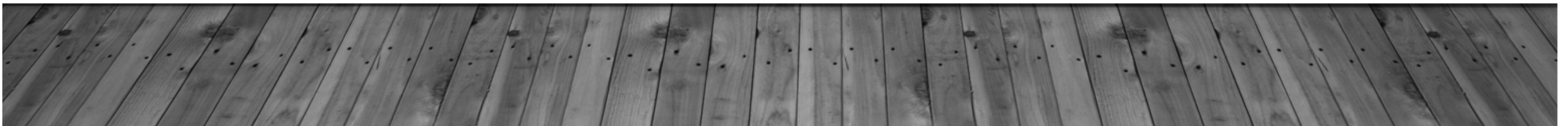
ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ - ΣΤΑΣΕΙΣ

- αρνητικά στερεότυπα, όπως ανωριμότητα, ανευθυνότητα, διαρκή σύγχυση και συνεχή επιρροή από τα προϊόντα της μαζικής κουλτούρας, ενώ επισημαίνεται ότι η ομιλία τους τείνει να παρεκκλίνει από τον τρόπο ομιλίας των ενηλίκων (πρότυπη ποικιλία).
- Η τάση στιγματισμού της «γλώσσας των νέων» ως υποδεέστερης σχετίζεται, επίσης, και με τη γλωσσική ιδεολογία της πρότυπης ποικιλίας (π.χ. **Milroy 2001, Silverstein 1996**).

ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ - ΣΤΑΣΕΙΣ

- Η γλωσσική ιδεολογία της πρότυπης, στην οποία οφείλεται κυρίως ο στιγματισμός της «γλώσσας των νέων», φαίνεται να υποστηρίζεται από τέσσερις βασικούς κοινωνικούς θεσμούς που σχηματίζουν ένα «κυρίαρχο μπλοκ» (dominant bloc): την εκπαίδευση, τα ΜΜΕ, τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία της διασκέδασης (Lippi-Green 1994: 167)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

- **ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ**

- Για τη συμπλήρωση του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου ακολουθείτε τα παρακάτω βήματα:
- Είσοδος στο <https://ps.modip.upatras.gr/>.
- Σύνδεση με τη χρήση του UPnet ID και του προσωπικού κωδικού σας.
- Επιλογή μαθήματος από τη λίστα των μαθημάτων που εμφανίζεται.
- Συμπλήρωση του ερωτηματολογίου
- Επιλογή «Υποβολή» ώστε να υποβάλετε το ερωτηματολόγιο για το συγκεκριμένο μάθημα.
- Συνεχίζετε, σε χρόνο της επιλογής σας, τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων και για τα υπόλοιπα μαθήματα της λίστας.
- <http://philology.upatras.gr/ilektroniki-symplirosi-erotimatologion-apo-foitites/>

